

Teaching Guide				
Identifying Data				2021/22
Subject (*)	Costs Accounting		Code	650G01023
Study programme	Grao en Ciencias Empresariais			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Third	Obligatory	6
Language	Spanish/Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Empresa			
Coordinador	Garcia Arthus, Emilia Luisa	E-mail	emilia.garcia.arthus@udc.es	
Lecturers	Centeno Carballido, Amparo Garcia Arthus, Emilia Luisa	E-mail	amparo.centeno@udc.es emilia.garcia.arthus@udc.es	
Web				
General description	Costs and outputs are main elements for decision making purpose, either in enterprises than not for profit entities. The knowledge of their nature, how to estimate them and their relevance in decision making, are basic professional competences.			
Contingency plan	1. Modifications to the contents 2. Methodologies *Teaching methodologies that are maintained *Teaching methodologies that are modified 3. Mechanisms for personalized attention to students 4. Modifications in the evaluation *Evaluation observations: 5. Modifications to the bibliography or webgraphy			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A1	CE1 - Aprender a aprender, por exemplo, cómo, cándoo, ónde novos desenvolvimentos persoais son necesarios.
A2	CE2 - Auditar unha organización e deseñar planes de consulta (por exemplo lexislación impositiva, inversíóns, estudo de casos, proxecto de traballo).
A3	CE3 - Comprender detalles do funcionamento empresarial, tamaño de empresas, rexións xeográficas, sectores empresariais, vinculación con coñecemento e teorías básicas.
A7	CE7 - Comprender os principios da lei e vincularlos co coñecemento de negocios e xestión.
A9	CE9 - Comprender os principio éticos, identificar as implicacións para as organizacións empresariais, deseño de escenarios.
A10	CE10 - Comprender e utilizar sistemas contables e financeiros.
A12	CE12 - Definir obxectivos, estratexias e políticas comerciais.
A13	CE13 - Xestión dunha compañía a partir da planificación e control, utilizando conceptos, métodos e ferramentas.
A14	CE14 - Xestionar as operacións da empresa.
A16	CE16 - Identificar aspectos relacionados e comprender o seu impacto na organización empresarial.

A18	CE18 - Identificar as características dunha organización.
A23	CE23 - Uso de instrumentos para a análise de entornos empresariais.
A24	CE24 - Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
B1	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuér e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saíban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B6	CG1 - Que os estudantes formados sexan profesionais versátiles, capacitados tanto de iniciar o seu propio negocio como de desempeñar labores de deseño, planificación, organización, xestión, asesoramento e avaliación nas áreas e departamentos contables, financeiros e fiscais de organizacións empresariais, con especial referencia ás pequenas e medianas empresas.
B7	CG2 - Que os estudantes posúan unha elevada capacitación metodolóxica de xestión e tratamiento da información que lles proporcione vantaxes competitivas, non só no seu labor profesional, senón nunha sociedade global en permanente transformación. Para iso, o Grao debe estar dotado dun axeitado nivel de interdisciplinariedade, transversalidad e integración nas súas materias.
B8	CG3 - Que os estudantes presten especial atención aos cambios que, tanto en conceptos, coma en metodoloxía ou en aplicacións, implican no mundo empresarial as novas tecnoloxías da información e as comunicacións. Así mesmo deben poder obter e actualizar os coñecementos específicos que teñan como base a aparición de novas leis e regulamentos que afecten ao mundo fiscal, financeiro ou contable.
B9	CG4 - Que os estudantes integren a aprendizaxe na súa vida e no seu labor profesional, a través da metodoloxía de ensino que lles achega o Grao, o cal lles proporciona unha formación básica xeral que servirá como puntal para a formación continua ao longo da vida.
B10	CG5 - Que os estudantes teñan unha perspectiva integral e destreza no manexo dos conceptos, técnicas e ferramentas empregados en cada unha das diferentes áreas funcionáis, con especial referencia ás contables, financeiras e fiscais da empresa; así como entender as relacións que existen entre elas e os obxectivos xerais da organización. Todo iso tendo en conta os principios de sustentabilidade e responsabilidade social das mesmas.
B11	CG6 - Que os estudantes saíban identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, realizar asesoramento fiscal e contable, control orzamentario, xestión de tesouraría, auditorías de contas e temas concursais (suspensións de pagamentos e quebras), tomar decisións en condicións de incerteza e avaliar resultados.
B12	CG7 - Que os estudantes sexan capaces de liderar proxectos nas áreas de valoración da empresa, de dirección estratégica e financeira; deben poder entender a información contable das empresas co fin de obter conclusións e realizar predicións tanto sobre rendementos coma sobre riscos futuros.
B13	CG8 - Que os estudantes identifiquen os requisitos legais da información financeira aos que a empresa debe enfrentarse.
B14	CG9 - Que os estudantes manifesten respecto aos dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, o respecto e a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade.
C1	CT1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	CT2 - Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	CT3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT4 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT6 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.

C7	CT7 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT8 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes	Learning outcomes		
	Study programme competences		
O alumno é quen de expresarse de xeito oral e máis escrito, en calquera dos idiomas oficiais da comunidade, ou nunha lingua estranxeira, empregando correctamente os conceptos básicos da materia: compra, custo, gasto, investimento, pago.	A10 A24	B1 B4 B5 B9 B10 B13 B14	C1 C2 C4 C5 C6 C7
Identificar as características dos ámbitos internos e externos da empresa, económicos, sociais e ambientais, así como os modelos contables relacionados con estes, dun xeito innovador e sustentable.	A1 A2 A7 A9	B2 B3 B12	C3 C6
Identificar os diferentes factores de produción de acordo coa súa natureza, función e comportamento	A3 A24		
Comprender os diferentes modelos de imputación de custos e as posibilidades de afectación e imputación dos mesmos aos portadores de costes en función daqueles.	A18 A24		
Coñecer e seleccionar en cada caso a millor opción para facer o reparto primario e secundario dos custos indirectos.	A3 A24		
Identificar, calcular e interpretar conceptos tales como Centro de custo, Unidades equivalentes, Unidades técnicas e económicas, Unidades de obra, Taxa de Aplicación e Imputación racional de custos.	A24		
Obter e analizar as marxes de contribución nun modelo de custo variable.	A3 A23 A24		
Cálculo o custo estándar e relacionalo coa planificación e o control da actividade da empresa.	A3 A13 A14 A16 A24	B8	
Utilizar os orzamentos como ferramenta de planificación	A10 A12 A18 A24	B6 B7 B11	C8

Contents		
Topic	Sub-topic	
Tema 1. Natureza, concepto e clasificación da Contabilidade de Custos.	1.1. Contabilidade de Custos e Contabilidade Financeira	
Tema 2. Definición, análise e clasificación dos custos.	2.1. Diferencia compra, custo, gasto, pago e investimento 2.2. Clasificación dos custos 2.3. O custo de oportunidade	

Tema 3. Custos dos factores da produción.	3.1. Materiais 3.2. Man de obra 3.3. Custos indirectos 3.3.1. Concepto e clasificación 3.3.2. A estatística de custos 3.3.3. As unidades de obra
Tema 4. Os sistemas de custos.	4.1. Sistema de acumulación de custos por órdenes de traballo e por proceso 4.2. Sistema de custo completo industrial e custo variable 4.3. Sistema de custo histórico, custo estándar e custo normal
Tema 5. Contabilidade por órdenes de traballo e por procesos.	5.1. Os custos directos e indirectos no sistema de acumulación de costes por órdenes de traballo 5.2. Sobreaplicación e subaplicación de custos indirectos nas órdenes de traballo 5.3. Cálculo do custo unitario no sistema de custo por procesos. Unidades físicas e unidades equivalentes 5.4. A producción en curso e a producción equivalente 5.5. Diferencias de inventario 5.6. Custos conxuntos e custos comunes
Tema 6. Modelo de custo completo	6.1. Custo histórico 6.2. Custo estimado 6.3. Custo estándar 6.4. Cálculo e análise das desviacións 6.5. Custo racional
Tema 7. Modelo de custo variable	7.1. Punto morto 7.2. Cálculo de ratios e marxes 7.3. Análise de sensibilidade
Tema 8. Modelo de custos baseados na actividade	8.1. As actividades 8.2. Conductores de custos 8.3. A importancia do tempo
Tema 9. Orzamentos	9.1. Concepto y obxectivos 9.2. Orzamento xeral 9.3. Orzamentos operativos 9.4. Estados financeiros previsionais

Planning

Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Problem solving	A1 A3 A10 B2 B3 B8	10	20	30
Guest lecture / keynote speech	A1 A9 B9 B10 C7	16	40	56
Case study	A2 A7 A12 A13 A14 A16 A18 A23 B1 B4 B6 B7 B8 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C8	17	20.5	37.5
Mixed objective/subjective test	A10 A24 B5 C6	2.5	20	22.5
Personalized attention		4	0	4

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Methodologies	Description
Problem solving	Resolución de exercicios prácticos de aplicación dos conceptos teóricos básicos da materia

Guest lecture / keynote speech	Desenvolvemento dos conceptos teóricos e prácticos básicos da materia
Case study	O/a alumno/a realizará un traballo en grupo no que desenvolverá o sistema de cálculo do custo do produto ou servizo dunha empresa da súa elección
Mixed objective/subjective test	Exame escrito no que a alumno terá que demostrar ter acadados os resultados de aprendizaxe; a proba incluirá teoría e práctica. Nas sesións de atención personalizada desenvolveranse titorías en pequeno grupo coa fin de aclarar as dúbihdas que o alumnado poida ter cara á proba mixta.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Mixed objective/subjective test	Titorías guiadas de 4 horas en grupos de 15 alumnos antes do remate do cuadrimestre. Os horarios e o lugar no que se desenvolverán comunicaranse no seu momento.
Case study	

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Mixed objective/subjective test	A10 A24 B5 C6	Exame escrito que incluirá cuestíons teóricas e cuestíons prácticas. A parte teórica terá una valoración do 30% e a parte práctica o 30%.	50
Problem solving	A1 A3 A10 B2 B3 B8	Valorarase a participación do alumnado nas clases prácticas, a calidad das súas opinións e aportacións, o traballo na aula e a presentación de pequeños problemas que terá que resolver por sí mesmo/a	0
Case study	A2 A7 A12 A13 A14 A16 A18 A23 B1 B4 B6 B7 B8 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C8	O/a alumno/a realizará un traballo en grupo no que desenvolverá o sistema de cálculo do custo do producto ou servizo dunha empresa da súa elección	50

Assessment comments

Os criterios de avaliación son válidos tanto na primeira coma na segunda oportunidade.

A

superación da materia precisará que o estudiantado sexa valorado tanto na sua participación es "estudio de casos" como na "proba mixta".

A cualificación mínima para obter un aprobado é de 5 (50%). Calificación de non presentado. Corresponde ao alumnado, cando so participe en actividades

de avaliación cunha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación obtida.

Convocatoria

adiantada: proba mixta cun peso do 100% sobre a cualificación:

consistirá nunha proba mixta na que se incluirán cuestións

teóricas e prácticas na que o/a alumno/a terá que demostrar ter alcanzado as competencias e resultados de aprendizaxe da materia.

Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial ou dispensa académica de exención de asistencia. Proba mixta cun peso do 100% sobre a

cualificación: consistirá nunha proba mixta na que se incluirán cuestións teóricas1 e prácticas e na que o/a alumno/a terá que demostrar

ter alcanzado as competencias e os resultados de aprendizaxe da materia.

CONDICIÓNNS DE AVALIACIÓN:

está prohibido o acceso ás aulas de exame con calquera tipo de dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información, excepto naqueles casos nos que o profesorado responsable da materia así o estableza.

O/a estudiante haberá de identificarse antes do inicio da proba utilizando calquera dos medios aceptados pola Universidade da Coruña

Sources of information

Basic	- Martín Peña, Francisco; Ros riera, Juan (2015). Contabilidad de Costes. Ediciones CEF - Fullana Belda, Carmen; Paredes Ortega, José Luis (2007). Manual de Contabilidad de costes. Delta Publicaciones - Muñoz, Clara; Zornoza, Javier; Veuthey, Eloy (2008). Introducción a la contabilidad de costes para la gestión. Curso práctico. TME Tratados y manuales de empresa - Ripoll Feliu, Vicente M., coord. Alcoy Sapena, Pablo, coord. Crespo Soler, Cristina, coord (2011). Contabilidad analítica -- Problemas y ejercicios. arcelona: Profit - Carlos Mallo, María Ángela Jiménez Montañés (2009). Contabilidad de costes. . Madrid : Pirámide - Catalina Vacas Guerrero ... [et al.] (2009). Fundamentos de contabilidad de costes y de gestión : una visión práctica. Collado Villalba : Delta - ().. A bibliografía podrá ser actualizada en calquera momento por mor da inclusión de novos textos que o profesor considere axeitados para o alumnado.
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

1. The delivery of the documentary works to be carried out in this subject:a. It will be requested in virtual format and/or computer support.b. It will be done through Moodle, in digital format without the need to print them.2. The importance of ethical principles related to sustainability values in personal and professional behaviors must be taken into account.3. Work will be done to identify and modify sexist prejudices and attitudes and will influence the environment to modify them and promote values of respect and equality.4. We will facilitate the full integration of students who, for physical, sensory, psychological or sociocultural reasons, experience difficulties in gaining adequate, equal and beneficial access to university life.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.